

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Александра Божидарова Багашева

член на научното жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ... (Методика на обучението по чужд език (английски език), обявен от Факултета по начална и предучилищна педагогика при СУ „Св. Климент Охридски” в Държавен вестник, бр. 21 от 18.03.2016 г., с единствен кандидат гл. ас. д-р Екатерина Неделчева Софрониева, катедра „Предучилищна и медийна педагогика”, СУ „Св. Климент Охридски”

Предвид факта, че документацията по конкурса е в пълна изрядност и кандидатката е представила изчерпателна лична и творческа биография, не смятам да коментирам всеизвестни данни (с изключение на професионалните ѝ характеристики, свързани с общата оценка на работата ѝ на подходящите за целта места в становището). От административна гледна точка, представената документация е в пълно съответствие с изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и вътрешния Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и академични длъжностна СУ “Св. Климент Охридски”. Приемам, че процедурата е безупречна и ще се концентрирам върху съдържателни коментари по същество.

За целите на конкурса за доцент по направление 1.3. ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО (МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ЧУЖД ЕЗИК (АНГЛИЙСКИ ЕЗИК), кандидатката гл. ас. д-р Екатерина Неделчева Софрониева представя 22 статии и глави от книги(11 от тях в съавторство), две монографии (една в съавторство и една самостоятелна) и три учебни помагала, които напълно отговарят на темата на конкурса – методика (и практика) на обучението по английски език.

Изследванията на д-р Екатерина Софрониева се концентрират върху проблематиката на преподаването на английски език в български контекст и изработването на оптимални модели за преподаването на езика в ранна детска възраст, както и за подготовка на учители, способни да прилагат в ежедневната си практика тези модели. Основен фокус в работата ѝ получават игровият компонент, наративното обучение (което тя въвежда като практика за първи път в България) и емпатията, като особено важни в ранното чуждоезиково обучение.

Представените в конкурса статии и студии са публикувани в периода 2007 – 2016 г., което показва творческия подем и безотказна работоспособност на гл. ас.Софрониева. Те могат да се групират в пет тематични области: 1) емпатията и саморефлексията на преподавателя като ключови компоненти в ранното чуждоезиково обучение; 2) ролята и отговорността на преподавателя в процеса на адаптирано според възрастта и нуждите обучение по английски език; 3) обучение на студенти по чужд език (английски); 4) най-продуктивни добри практики в преподаването на английски език и подготовката на

качествени преподаватели и 5) езикови политики, процеси на глобализация, ранен билингвизъм и мултилингвизъм в контекста на европейската реалност.

Преди да предоставя най-обща оценка на публикационната дейност на кандидатката в конкурса, трябва да отбележа впечатляващата ѝ проектна дейност. Д-р Софрониева е участвала в десетки международни и местни проекти като лектор, обучител и експерт. Тематиката на проектите напълно съответства на теоретичните ѝ интереси и преподавателската ѝ ангажираност. Силно впечатление със своята топикалност и практическа насоченост правят проектите, насочени към изучаване и разработване на образователни стратегии в мултикултурна среда, педагогически практики за приобщаващо образование и създаване на иновативен модел на „учеща се общност“, които са от изключителна важност в съвременния свят на продължаващо обучение и на опити за приобщаване на обучаеми с допълнителни образователни нужди. Тази разнообразна дейност ѝ помага да черпи и обменя добри практики и да познава тези практики в различни страни. Участието на гл. ас. Софрониева в редица международни научни форуми, където получава одобрението на колегите си в международен мащаб за своите разработки и идеи, също заслужава висока оценка.

Не по-малко впечатляваща е и преподавателската дейност на гл. ас. д-р Екатерина Софрониева, в която се откроява не само тематично и институционално разнообразие (тя преподава дългогодишно в два различни факултета), но и стремеж за активно прилагане в практиката на иновативни методи и модели (включително дистанционно обучение). Тя води общо над 15 курса на бакалавърско (7 дисциплини), магистърско (6 дисциплини) и преквалификационно (5 дисциплини) ниво в няколко факултета и разнообразни магистърски програми. Когато теорията и практиката вървят ръка за ръка се получават най-дълготрайните и задълбочени резултати. В това отношение Екатерина има завидни постижения, тъй като умело успява да прилага в ежедневната си преподавателска дейност достиженията на теоретичните си разработки и сама да тества работните си хипотези и да апробира учебните помагала, които изготвя.

Не на последно място трябва да се спомене и административно-ръководната ѝ дейност. Гл. ас. д-р Екатерина Софрониева е научен ръководител на две образователни програми – една преквалификационна и една магистърска.

Научната дейност на гл. ас. Софрониева включва научното ръководство на магистранти, изготвянето на рецензии и експертни оценки за магистърски тези и други научни разработки.

Разбира се, с най-голяма тежест при цялостната оценка на кандидатката за заемане на длъжността „доцент“ остават научните ѝ търсения и публикационната ѝ дейност. Макар и чисто количествена една от атестациите за качеството на публикациите е цитируемостта, на която публикациите на кандидатката определено се радват. Сред най-ценните постижения на кандидатката се нареждат изследванията, свързани с внедряването на Наративния модел (Ташнер, 2005) в ранното чуждоезиково обучение, с изясняване на представата за самоефективността на учителя и постигане на по-висока ефикасност на

обучението. Изясняването на самото понятие, както и разглеждане на приложимостта му в педагогическата практика е принос в езиковата методика. (Тази тематика е ясно застъпена в публикации № 1, 10, 11 от приложения общ списък на цялостната публикационна дейност на кандидатката). Не по-малко ценни са две други области от постоянен интерес за гл. ас. Софрониева, към които собствените ѝ публикации са с голям принос, а именно създаването на конструкта “профил на учителя”, което неизбежно включва разглеждане на поведенчески модели на учителя и дефиниране на различните характеристики, които се оказват водещи при изработване на учителски профили. Втората сфера е с фокус върху използването и операционализирането на влиянието на психологически конструкти в обучението и изследването на фактори, които влияят върху мотивацията на учителите и степента на готовност за въвеждане на иновативни практики в обучението. (№ 1, 3, 7, 13, 25, 26, 27, 28). Не по-малко значима е и другата тематична област, на която гл. ас. Софрониева посвещава своите усилия – изследване на развитието на децата и езиковите им умения в мултикултурна среда и насърчаване на детското творчество. (№ 5, 6, 9, 15, 37).

Професионалните постижения на д-р Софрониева са резултат от многогодишния ѝ опит и работа в областта на езиковото обучение у нас и в чужбина. Тя показва траен и задълбочен интерес към изследователски теми, свързани с методиката на обучението по съвременни езици. Безспорно доказателство за нейния успех са публикациите с висока научна стойност, сред които двете монографии, издадени от Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. Тези две публикации заслужават далеч по-задълбочено разглеждане, от това, което може да се представи в кратко становище. Ето защо ще се задоволя само да отбележа, че и двете имат значителен принос за развитието на съвременното обучение по чужди езици в България.

Авторката проявява пълна ангажираност към темите и проблемите, за които пише и изследва, като се стреми да приложи в практиката работещи, ефективни модели за езиково обучение. Увлекателният и креативен стил на публикациите ги правят интересни и достъпни за широка аудитория от читатели.

Предоставената справка за приносите точно и вярно отразява най-значимите постижения в научно-изследователската дейност на гл. ас. Софрониева.

Мога да изразя дълбокото си убеждение, че с човешките си качества на сърдечен, всеотдаен и етичен колега, признат и уважаван професионалист и преподавател, сериозен и задълбочен изследовател, тя е безспорен кандидат за академичната длъжност „доцент“, която напълно заслужава.

Въз основа на този кратък анализ на изследователската, преподавателската, проектната и административно-ръководната дейност на гл. ас. д-р Екатерина Софрониева и предвид факта, че в конкурса са спазени всички изисквания на закона, в заключение, с обоснована убеденост предлагам на уважаемото научно жури да даде своя положителен вот за заемането на академичната длъжност „доцент“ от гл. ас. д-р Екатерина Ненцова Софрониева.

01 август 2016 г.
София

Изготвил:

(доц. д-р Ал. Багашева)